

ՍՈՒՐԲ ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՀՈԳԵՎՈՐ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

Սեպտեմբերի 9-ին, երկուշաբթի, առավոտյան ժամը 12-ին, կատարվեց Ս. էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանի 1963—1964 ուսումնական տարիվա պաշտոնական բացումը:

Հանդիսության նախագահում էր Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի ատենապետ գերազնորհ Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Տեր-Հովհաննիսյանը:

Հանդիսության ներկա էին Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի անդամները, Հոգևոր Ճեմարանի դասախոսական կազմը և Մայր Աթոռի միարանությունը:

Հանդիսն սկսվեց Հոգևոր Ճեմարանի ուսանողության «Աշակերտք Քրիստոսի» շարականի երգեցողությամբ, որից հետո ընթերցվեց Սերմնացանի առակը (Մատթ. ԺԴ 4—9):

«Որք զարդարեցին» Թարգմանչաց շարականի կատարումից հետո, Հոգևոր Ճեմարանի վերատեսուլ գերազնորհ Տ. Հայկապուն արքեպիսկոպոս Արքահամբանը հանդես եկավ Ճեմարանի վերաբացման առթիվ հետեւյալ ձառով.

«Անցնող ամեն տարի բախտավորված է չորս եղանակներով՝ ձմեռը ձյունածածկ սպիտակ, տեսարանով, գարունը իր վարդերով և ծաղիկներով, ամառը ջինջ երկնքով, իսկ աշ-

շունը իր համեղ պտուղներով։ Այս բոլորը բնությունը պարզեւած է արարածներու վայելքին համար։

Աշնան առաջին ամիսն է սեպտեմբերի Հայրենի անդաստանները ծանրաբեռնված են ամեն տեսակ քաղցր պտուղներով, ի վայելումն արարածներու մարմնավոր կարիքիներուն։ Բայց չէ որ մարդ արարածը միայն մարմին չէ, այլ նաև հոգի և միտք։ Անհրաժեշտ է որ հոգին և միտքը ևս սնունդ առնեն և աձին։

Ահա ասոր համար, այս ամիսը եղանակն է բանավոր հունձքի սերմանումին։ Այսօր պիտի սկսինք սերմանել մեր ուսանողության հոգիի և մտքի անդաստանին մեջ այն բարի սերմերը, որոնք պիտի ուռմանան, ցողուն և հասկ կազմեն գալիք օրերու համար։

Սեպտեմբերի առաջին օրերուն, մեր հայրենի երկրին մեջ կվերաբացվին ուսումնարաններու դռները, ընդունելու համար իրենց մեջ միլիոնավոր աշակերտներ, որոնք իրենց միտքը պիտի բանան, կրթության և գիտության շնորհիվ, տիեզերքի գաղտնիքներուն։

Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի Հոգևոր Ճեմարանն ալ այսօդ, նման մեր բոլոր մյուս հայրենի դպրոցներուն, լայն կրանա իր դռները իր ուսմանըներուն առջև որոնք կհանդիսա-

ուրախությունը հայտնեց, մաղթելով նրանց լավագույն հաշողություններ հայ նոր սերնդի հայեցի դաստիարակության գործում:

* * *

Սեպտեմբերի 9-ին, երկուշաբքի, ժամը 12-ին, Մայր Տաճար այցելեց ֆրանսիացի հայտնի փիլիսոփա Ժան-Պոլ Ֆարտը: Այնուհետև Ամենայն Հայոց Հայրապետը ընդունեց մեծանուն հյուրին և շերմ զրուց ունեցավ նրա հետ:

* * *

Սեպտեմբերի 11-ին, չորեքշաբքի, առավոտյան ժամը 12-ին, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ժամանեց Հնդկական Սալաբար Եկեղեցու հոգեոր ճեմարանի վերատեսուչ հոգեհնորհ Տ. Փիլիպոս վարդապետ Տարան, ընկերակցությամբ Մոսկվայի Պատրիարքարանի եկեղեցական արոտաքին գործերի աշխատակից Զեյթնիսելիի: Երևանի օդանավակայանում հյուրերին դիմավորեց հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Պալլանը:

Հարգելի հյուրը, ի՞շման Ս. Սեղանի առաջի ուխտը կատարելուց հետո, ընդունվեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի կողմից, որը շեղմորեն և օրհնությամբ ողջունեց դավանակից բուրո Եկեղեցու ներկայացուցչի այցելությունը Մայր Աթոռ:

Հոգեշնորհ Տ. Փիլիպոսը Մայր Աթոռում մնաց երկու օր նա այցելեց Ս. Հոփիսիմե, Ս. Գալանե և Զվարթոնց: Այնուհետև հարգելի հյուրը այցելեց Մեսրոպ Մաշտոցի անվան երեանի պետական մատենադարանը և մայրաբարձր տեսարժան վայրերը:

Հայր Փիլիպոսը լավագույն տպավորություններով հրաժեշտ առավ Վեհափառ Հայրապետից և ուրբաթ, սեպտեմբերի 13-ին, մեկնեց Մոսկվա:

* * *

Սեպտեմբերի 15-ին, կիրակի, Խաչվերաց: Մայր Տաճարում պատարագեց և խաչի խորհրդի մասին քարոզեց գերազնորհ Տ. Հայկազոյն արքեպիսկոպոս Արքահամբյանը:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը:

Սուրբ պատարագին ներկա էր նաև Ամերիկայից եկած հայ ուխտավորների խումբը:

Երեկոյան, ավանդական հանդիսությամբ, կատարվեց Խաչվերացի մեծ անդաստանը, նախագահությամբ Վեհափառ Հայրապետի:

* * *

Սեպտեմբերի 15-ին, կիրակի, առավոտյան ժամը 12-ին, Մայր Տաճար այցելեց

Անգլիայի առևտորի մինիստր Ֆրեդերիկ Էռուլը: Մեծահարգ հյուրին Վեհարանում ընդունեց Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը:

* * *

Սեպտեմբերի 16-ին, երկուշաբքի, Խաչվերացի մեղեցու հիշատակի օրը, Մայր Տաճարում իր անդրանիկ պատարագը մատուցեց Հոգեոր Ճեմարանի շրջանավառություններ Տ. Գրիգոր քահանա Տերտերյանը:

Հավարտ սուրբ պատարագի կատարվեց Հոգեհանգստյան պաշտոն Համորեն ննջեցյալների համար:

* * *

Սեպտեմբերի 20-ին, ուրբաթ, Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին ժամանեց ֆրանսիացի հայտնի հայագետ և Փարիզի էքու նորմանի արևելյան կենդանի լեզուների ամբողնի վարիչ պրոֆ. Ֆրեդերիկ Ֆեյդին: Հանուն Վեհափառ Հայրապետի, Երևանի օդանավակայանում դիմավորեց հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետը: Երևանի սպագետի խմբագիր Ս. Հատիտյանը, Հոգեշնորհ Տ. Արսեն արեղան Բերբերյանը և Հայկական ՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի լեզվի ինստիտուտի կողմից՝ գիտաշխատող Սամվել Անթոնյանը:

Հաջորդ օրը պրոֆ. Ֆեյդին այցելեց Մայր Տաճար և ապա ընդունվեց Վեհափառ Հայրապետի կողմից: Ամենայն Հայոց Հայրապետի և հարգելի պրոֆեսորի միջև տեղի ունեցավ մտերիմ զրուց:

Հարգելի պրոֆեսորը, Հոգեոր Ճեմարանի վերատեսուչ գերազնորհ Տ. Հայկազուն արքեպիսկոպոսի առաջնորդությամբ, այցելեց Հոգեոր Ճեմարան, որտեղ սրտագիտն ծափերով ընդունվեց զասախոսական կազմի և ուսնողության կողմից:

Խոսք առնելով Ճեմարանի ընթերցասրահում, մեծավաստակ գիտնականը անդրադարձավ հայագիտության բնագավառում ունեցած իր գործունեությանը և իր հիացմունքը Հայտնեց հայ ժողովրդի մշակույթի մասին:

Կիրակի, սեպտեմբերի 22-ին, հարգելի պրոֆեսոր Մայր Տաճարում ներկա եղավ սուրբ պատարագին:

* * *

Սեպտեմբերի 22-ին, կիրակի, Մայր Տաճարում պատարագեց Հոգեշնորհ Տ. Մեսրոպ վարդապետ Պալլանը:

Սուրբ պատարագին ներկա էր Վեհափառ Հայրապետը: